

ELECTIVE COURSES
Course Code EDEC 121
SEMESTER-I
Gujarati Content And Method

હેતુઓ :

શિક્ષક – વિદ્યાર્થી :

- (૧) માધ્યમિક કક્ષાના ગુજરાતી વિષયના પાઠ્યપુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ વ્યાકરણની સૈધ્ધાંતિક સમજ કેળવે.
- (૨) ગુજરાતી સાહિત્યના ભિન્ન ભિન્ન સાહિત્ય સ્વરૂપોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે.
- (૩) માતૃભાષામાં સર્જનાત્મક અભિવ્યક્તિનું કૌશલ્ય વિકસાવે.
- (૪) ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ અને વિશિષ્ટ સાહિત્ય સર્જકો વિશેનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે.
- (૫) ધોરણ – ૧૦ ના ગુજરાતી પાઠ્યપુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ નિયત કરેલ કૃતિઓનો પરિચય કેળવે.
- (૬) ગુજરાતી વિષયના અધ્યાપન કાર્ય માટે ઉપયોગી શૈક્ષણિક સાધનો, સંદર્ભ સાહિત્ય, જોડણી કોષો, અને જ્ઞાનકોશથી માહિતગાર થાય તે માટે ઉપયોગનું કૌશલ્ય કેળવે.
- (૭) શાળા અભ્યાસક્રમમાં માતૃભાષા અધ્યાપનનું મહત્વ અને વ્યાપ વિશે સમજ કેળવે.
- (૮) ગુજરાતી વિષયના અધ્યાપનમાં અધ્યાપન પદ્ધતિઓ, અને પ્રયુક્તિઓ અને પ્રવૃત્તિઓની વિવિધ ઉપયોગી ભાષાકીય કૌશલ્યની જાણકારી મેળવી અધ્યાપન કાર્યમાં ઉપયોગ કરવાનું કૌશલ્ય વિકસાવે.
- (૯) માતૃભાષામાં ગદ્ય, પદ્ય, રચના અને વ્યાકરણના – શિક્ષણ પાઠોનું આયોજન અને અમલીકરણ કરવાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.

એકમ – ૧ ધોરણ ૮ થી ૧૦ ના ગુજરાતી વિષયના પાઠ્યપુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ સૈધ્ધાંતિક વ્યાકરણ અને હેતુલક્ષી પ્રશ્નો.

અભ્યાસના મુદ્દાઓ :

- જોડણી, સંધિ, સમાસ, વાક્યના પ્રકાર, વાક્ય પરિવર્તન, વાક્ય વિશ્લેષણ, સંજ્ઞા, વિશેષણ, સર્વનામ

એકમ – ૨ ધોરણ – ૧૦ ગુજરાતી પાઠ્યપુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ નીચેની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

(અ) પદ્ય – ગદ્ય કૃતિઓ :

● પદ્યકૃતિઓ		કવિના નામ
(૧)	ભક્તિ પદારથ	– નરસિંહ મહેતા
(૨)	અદીઠો સંગાથ	– મકરંદ વ. દવે
(૩)	અતિજ્ઞાન	– મણિશંકર રત્નજી ભટ્ટ 'કાન્ત'
● ગદ્યકૃતિઓ		લેખકોના નામ
(૧)	ચશ્નુઃ શ્રવા	– ચંદ્રકાન્ત કેશવલાલ બક્ષી
(૨)	પૃથ્વી વલ્લભ	– ક.મા. મુનશી

(બ) શિક્ષણ પદ્ધતિશાસ્ત્ર:

૧. શાળાના અભ્યાસક્રમમાં માતૃભાષાનું સ્થાન અને મહત્વ
૨. ભાષા વિકાસના પરિબળો અને તેની અસર
૩. ભાષાનું સ્વરૂપ અને ભાષા અધ્યનની પ્રક્રિયા
૪. ભાષા શિક્ષણના હેતુઓ અને વિશિષ્ટ હેતુઓ– અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન.

એકમ – ૩

૧. ભાષા કૌશલ્યો : શ્રવણ, કથન, વાચન અને લેખનની સમજ
૨. દરેક કૌશલ્યો પ્રાપ્ત કરવા માટેની પ્રયુક્તિઓ અને શિક્ષકે પ્રયોજવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ.
૩. તાસ પાઠનું આયોજન
૪. એકમ આયોજન
૫. ગદ્ય, પદ્ય, વ્યાકરણ, રચનાના શિક્ષણ માટે આયોજન.
૬. વર્ગ શિક્ષણ માટે ભાષા શિક્ષકની સજ્જતા
૭. માતૃભાષા શિક્ષકની શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક યોગ્યતાઓ.

એકમ – ૪ પ્રાયોગિક કાર્ય :

- (૧) કાવ્ય સમીક્ષા
- (૨) પત્ર લેખન
- (૩) આવેદન પત્ર
- (૪) સાર લેખન